

Bruxelles, 18. listopada 2022.
(OR. en)

12701/22

Međuinstitucijski predmet:
2022/0293(NLE)

ECOFIN 896
FIN 949
UEM 226

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2020/1348 o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Republici Hrvatskoj radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2022/...

od ...

**o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2020/1348 o odobravanju
na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Republici Hrvatskoj
radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji
nakon izbijanja bolesti COVID-19**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19¹, a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

¹ SL L 159, 20.5.2020., str. 1.

budući da:

- (1) Vijeće je slijedom zahtjeva Hrvatske od 6. kolovoza 2020. Provedbenom odlukom (EU) 2020/1348¹ Hrvatskoj odobrilo financijsku pomoć u obliku zajma u maksimalnom iznosu od 1 020 600 000 EUR s maksimalnim prosječnim dospijećem od 15 godina i razdobljem raspoloživosti od 18 mjeseci kako bi se dopunili nacionalni naponi Hrvatske u odgovoru na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike i samozaposlene osobe.
- (2) Hrvatska je trebala koristiti zajam za financiranje programâ skraćenog radnog vremena i sličnih mjera, kako je navedeno u članku 3. Provedbene odluke (EU) 2020/1348.
- (3) Izbijanje bolesti COVID-19 dovelo je do imobilizacije znatnog dijela radne snage u Hrvatskoj. To je dovelo do opetovanih iznenadnih i znatnih povećanja javnih rashoda u Hrvatskoj povezanih s mjerama navedenih u članku 3. točke (a) i (b) Provedbene odluke (EU) 2020/1348.

¹ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2020/1348 od 25. rujna 2020. o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Republici Hrvatskoj radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19 (SL L 314, 29.9.2020., str. 28.).

- (4) Izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Hrvatska 2020., 2021. i 2022. uvela za ograničavanje izbijanja te bolesti i njezinih socioekonomskih i zdravstvenih posljedica dramatično su utjecale na javne financije. Hrvatska je u 2020. zabilježila deficit opće države od 7,3 % i dug opće države od 87,3 % bruto domaćeg proizvoda (BDP), koji su se na kraju 2021. smanjili na 2,9 %, odnosno 79,8 %. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. procijenjeno je da će Hrvatska do kraja 2022. zabilježiti deficit opće države od 1,8 % i dug opće države od 73,1 % BDP-a. U Komisijinoj ljetnoj privremenoj prognozi 2022. predviđeno je povećanje BDP-a Hrvatske za 3,4 % u 2022.
- (5) Hrvatska je 25. srpnja 2022. podnijela zahtjev za dodatnu financijsku pomoć Unije u iznosu od 550 000 000 EUR kako bi nastavila dopunjavati svoje nacionalne napore poduzete 2020., 2021. i 2022. u odgovoru na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike. Posebice, Hrvatska je dodatno produljila i izmijenila programe skraćenog radnog vremena i slične mjere utvrđene u uvodnim izjavama od 6. do 7.

- (6) Na temelju „Zakona o tržištu rada”¹, Hrvatska je uvela mjeru kojom se pruža sufinanciranje plaća radnika poduzećima koja su se suočila s padom prihoda u odnosu na 2019. Kriteriji pada prihoda su: pad u iznosu od 20 % u razdoblju od ožujka do svibnja 2020., od 50 % u razdoblju od lipnja do prosinca 2020., a od siječnja 2021. jedini je kriterij pad prihoda u usporedbi s istim mjesecom 2019., pod uvjetom da radni odnos nije raskinut. Potpora za ožujak 2020. iznosila je 3 250 HRK po radniku s punim radnim vremenom, a od travnja 2020. mjesečna potpora iznosi 4 000 HRK po radniku s punim radnim vremenom. Iznos potpore po radniku ne mijenja se tijekom razdoblja primjene mjere, ali se sektori koji ispunjavaju uvjete za potporu s vremenom mijenjaju, ovisno o gospodarskim uvjetima. Za razdoblje između studenoga 2020. i lipnja 2021. poduzeća koja su na temelju odluke nacionalnih tijela uvela mjere ograničenja kretanja primala su potporu po radniku s punim radnim vremenom ovisno o broju dana ograničenja kretanja, ali ne više od 4 000 HRK za puni mjesec ograničenja kretanja. Ta mjera je produljenje mjere iz članka 3. točke (a) Provedbene odluke Vijeća (EU) 2020/1348, kako je predviđeno Odlukom Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) donesenom 20. ožujka 2020. i izmijenjenom 25. ožujka, 7. travnja, 9. travnja, 6. svibnja, 28. svibnja, 18. lipnja, 25. lipnja, 10. srpnja i 29. srpnja, 7. rujna, 22. listopada, 4. studenoga i 4. prosinca 2020. Naknadne izmjene koje je donio HZZ donesene su i 2021. odlukama od 8. siječnja, 21. siječnja, 3. ožujka, 15. travnja, 30. travnja, 31. svibnja, 23. srpnja, 25. kolovoza, 29. rujna, 15. listopada, 4. studenoga te 2022., odlukama od 27. siječnja i 31. svibnja. Mjera je ukinuta krajem lipnja 2022.

¹ Narodne novine 118/18, 32/20, 18/22.

- (7) Osim toga, Hrvatska je na temelju Zakona o tržištu rada uvela mjeru kojom se pruža potpora za privremeno skraćivanje radnog vremena u razdoblju od lipnja 2020. do prosinca 2022. poduzećima koja zapošljavaju 10 ili više radnika i posluju u bilo kojem sektoru. Kriterij za korištenje ovom mjerom očekivani je pad ukupnog mjesečnog broja radnih sati svih radnika zaposlenih kod poslodavca na puno radno vrijeme od minimalno 10 %, odnosno 20 % na razini poslovne jedinice. Poslodavac koji traži potporu mora nadalje dokazati povezanost između učinka izbijanja pandemije bolesti COVID-19 na poslovanje i očekivanog pada, prije svega podnošenjem dokaza o padu prihoda u mjesecu za koji se traži potpora od najmanje 20% u odnosu na isti mjesec 2019. ili, iznimno, za siječanj i veljaču 2022. u odnosu na isti mjesec 2020. Zahtjev za potporu podnosi se u tekućem mjesecu za naredni mjesec. U okviru mjere mogu se dodijeliti sredstva do 2 000 HRK mjesečno po radniku. Ta mjera je produljenje mjere iz članka 3. točke (b) Provedbene odluke Vijeća (EU) 2020/1348, kako je predviđeno Odlukom Upravnog vijeća HZZ-a donesenom 29. lipnja 2020. i izmijenjenom 10. srpnja i 22. listopada 2020. te dodatno izmijenjenom 8. siječnja 2021. i 27. siječnja 2022. Mjeru se planira provoditi do kraja prosinca 2022.

- (8) Hrvatska ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672. Hrvatska je Komisiji dostavila odgovarajuće dokaze o povećanju stvarnih javnih rashoda za 2 220 567 523 EUR od 1. veljače 2020. do kraja travnja 2022. zbog nacionalnih mjera poduzetih za rješavanje socioekonomskih posljedica izbijanja bolesti COVID-19. To je iznenadno i znatno povećanje jer se odnosi i na proširenje ili izmjenu postojećih nacionalnih mjera koje su izravno povezane s programima skraćenog radnog vremena i sličnim mjerama kojima je obuhvaćen znatan udio poduzeća i radne snage u Hrvatskoj. Hrvatska namjerava financirati 631 536 540 EUR iznosa povećanih rashoda s pomoću sredstava Unije i 18 430 983 EUR svojim vlastitim sredstvima.
- (9) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala s Hrvatskom i provjerila je odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih javnih rashoda izravno na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere, kako je navedeno u zahtjevu od 25. srpnja 2022.
- (10) Stoga bi trebalo pružiti financijsku pomoć kako bi se Hrvatskoj pomoglo u rješavanju socioekonomskih posljedica ozbiljnih gospodarskih poremećaja uzrokovanih izbijanjem bolesti COVID-19. Komisija bi trebala donijeti odluke o dospijećima, iznosu obroka i tranši te njihovoj isplati u bliskoj suradnji s nacionalnim tijelima.

- (11) S obzirom na to da je razdoblje raspoloživosti iz Provedbene odluke (EU) 2020/1348 isteklo, potrebno je odrediti novo razdoblje raspoloživosti za dodatnu financijsku pomoć. Razdoblje raspoloživosti financijske pomoći od 18 mjeseci odobreno Provedbenom odlukom (EU) 2020/1348 trebalo bi produljiti za 21 mjesec pa bi stoga ukupno razdoblje raspoloživosti trebalo biti 39 mjeseci počevši od prvog dana nakon što je Provedbena odluka (EU) 2020/1348 počela proizvoditi učinke.
- (12) Hrvatska i Komisija trebale bi ovu Odluku uzeti u obzir u sporazumu o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672.
- (13) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod postupaka u vezi s narušavanjem funkcioniranja unutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. Ugovora. Ona nema prednost pred zahtjevom iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima potencijalne državne potpore.
- (14) Hrvatska bi trebala redovito obavješćivati Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda kako bi Komisija mogla procijeniti u kojoj je mjeri Hrvatska te rashode izvršila.

- (15) Odluka o dodjeli financijske pomoći donesena je uzevši u obzir postojeće i očekivane potrebe Hrvatske, kao i zahtjeve za financijsku pomoć na temelju Uredbe (EU) 2020/672 koje su već podnijele ili ih planiraju podnijeti druge države članice, primjenjujući pritom načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Provedbena odluka (EU) 2020/1348 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

- „1. Unija Hrvatskoj stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 1 570 600 000 EUR. Maksimalno prosječno dospijeće zajma iznosi 15 godina.
2. Razdoblje raspoloživosti financijske pomoći odobrene ovom Odlukom je 39 mjeseci i počinje teći od prvog dana nakon što ova Odluka počne proizvoditi učinke.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

- „4. Prvi obrok isplaćuje se podložno stupanju na snagu sporazuma o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672. Svi dodatni obroci isplaćuju se u skladu s uvjetima tog sporazuma o zajmu, ili ako je relevantno, podložno stupanju na snagu dopune tom sporazumu o zajmu ili izmijenjenog sporazuma o zajmu sklopljenog između Hrvatske i Komisije kojom se zamjenjuje izvorni sporazum o zajmu.”;

2. članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.

Hrvatska može financirati sljedeće mjere:

- (a) subvencije za očuvanje radnih mjesta u sektorima pogođenima bolešću COVID-19, u skladu s člancima 35. i 36. ‚Zakona o tržištu rada‘ i kako je predviđeno u ‚Odluci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje od 20. ožujka 2020.‘, kako je posljednji put izmijenjena odlukom donesenom 31. svibnja; i
- (b) pomoć za skraćivanje radnog vremena, u skladu s člancima 35. i 36. ‚Zakona o tržištu rada‘ i kako je predviđeno u ‚Odluci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje od 29. lipnja 2020.‘, kako je posljednji put izmijenjena odlukom donesenom 27. siječnja 2022.‘’.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Republici Hrvatskoj.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja adresatu.

Članak 3.

Ova Odluka objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
